Visitatie lidscholen
Nederlandse Dalton Vereniging

V i s i t a t i e v e r s l a g

Zie handleiding visitatie lidscholen
(Gebaseerd op Toetsingskader Erkenning Daltoninstellingen)

Naam school	**Delftse Daltonschool**
Adres	Van Rijslaan 8
Postcode en plaats	2625KX Delft
E-mailadres school	
Directeur	Wilco van der Maas
Adjunct-directeur	
Daltoncoördinator	
Aantal groepen/ klassen (VO)	8 groepen verdeeld in 4 combinatiegroepen
Aantal leerlingen	83 op 1 oktober 2014
Populatie (PO)/ schoolsoort (VO)	
Aantal leraren	7
In bezit van Daltoncertificaat	Ja, sinds 1998
Bezig met Daltoncursus	-
Nevenvestigingen	Nee
Stand van zaken inspectie	Voldoende
Visitatieteam	
Voorzitter	
Lid 1.	
Datum visitatie	13 - 04 - 2015
Soort visitatie	licentieverlenging

Commissies visitatie PO en VO
Nederlandse Dalton Vereniging
Bezuidenhoutseweg 251-253
2594 AM Den Haag
Tel. 070 - 331 52 81
bestuursbureau@dalton.nl

0. Realisering aanbevelingen vorige visitatie

niet van toepassing bij 1e licentieaanvraag

aanbeveling 1.

Bezinning op het principe 'vrijheid' is zinvol. Bepaal waar de school in haar ontwikkeling in dit principe staat. Onderzoek hoever de school zich wil en kan ontwikkelen en onderzoek hoe dit aangepakt kan worden.

evaluatie school

Wij zien 'vrijheid' niet los van 'verantwoordelijkheid'. We hebben m.n. gekeken hoe wij de verantwoordelijkheid en zelfstandigheid van leerlingen kunnen inzetten om de onderwijsopbrengsten te verhogen. En welke vrijheid we onze leerlingen daarbinnen dus moeten geven. In schooljaar 2013-2014 hebben wij over dit onderwerp een studiedag over genoten o.l.v. Hanneke Drost. Inmiddels hebben we de vormgeving van onze taakkaarten zo aangepast dat leerlingen meer ruimte hebben tot het kiezen van individuele/persoonlijke leertaken en het beoordelen van hun eigen kunnen.
In schooljaar, 2014-2015 zijn wij getraind in het voeren van 'kindgesprekken'. Er zijn voorwaarden opgesteld en afspraken vastgelegd. Vanaf januari 2015 zijn de leerkrachten gestart met het voeren van de gesprekken met de leerlingen. Uit het gesprek vloeit een 'kindplan' voort. Bij het opstellen van een kindplan gaat de leerkracht met de leerling in gesprek over wat hij/zij zelf denkt nodig te hebben om de leerprestaties of het welbevinden te verhogen. De leerling legt het plan vast op papier, na verloop van tijd wordt het plan door de leerling en de leerkracht samen geëvalueerd. Met de invoering van dit traject willen wij de leerlingen meer vrijheid geven in het mede bepalen van hun eigen leertraject en daarmee het eigenaarschap vergroten.
Binnen de ontwikkeling van vrijheid/zelfstandigheid monitoren wij onze leerlingen en ondernemen gericht actie als blijkt dat leerlingen bepaalde deelvaardigheden niet voldoende beheersen. Het monitoren gebeurt door het invullen van het leerlingvolgsysteem KIJK! Of door gerichte observaties aan de hand van de 20-stappen in zelfstandigheidsontwikkeling door de leerkracht.

bevindingen visitatieteam

School is – ondanks de roerige tijd die de school de afgelopen jaren heeft meegemaakt (afsplitsing, vertrek teamleden en vele directiewisselingen) – blijven werken aan de daltonontwikkeling van de school. De aanbeveling m.b.t. bezinning op vrijheid van de leerlingen is hierbij wel aangeraakt maar niet echt op- of aangepakt. Dat is jammer maar gezien het bovenstaande is dit – volgens ons - te verklaren: men zocht naar zekerheid om de school rechtovereind te houden. Nu die er weer is, moet dit item opgepakt worden want de balans vrijheid vs gebondenheid lijkt nl. naar het laatste door te slaan. E.e.a. resulteert in vrij leerkracht gestuurd daltononderwijs. Niet nodig, volgens het visitatieteam. Met meer vrijheid en meer vertrouwen ontstaat er nog meer eigenaarschap van de leerlingen en betere leerresultaten.

aanbeveling 2.

Breng in beeld waar de school staat in haar ontwikkeling op het basisprincipe samenwerking. Bepaal tot hoever de school kan en wil gaan.

evaluatie school

Op dit vlak zijn er diverse studiedagen/ studiemomenten geweest;
Wij zijn ons gaan bezinnen op werken in teams en de rollen die de leerlingen hierbij op zich moeten kunnen nemen. Ook hebben wij ons geschoold in coöperatieve werkvormen en zetten deze in tijdens instructies (inoefening en verwerking) en op de taak. Vooral deze ontwikkeling heeft veel opgeleverd binnen de school; onze instructies zijn hierdoor effectiever geworden. Wij zien coöperatieve werkvormen als middel om onze leerlingen vaardigheden te leren en te laten oefenen zodat ze tot samenwerkend leren kunnen komen.

Binnen de ontwikkeling van de vaardigheden binnen samenwerken monitoren wij onze leerlingen en ondernemen gericht actie als blijkt dat leerlingen bepaalde deelvaardigheden niet voldoende beheersen. Het monitoren gebeurt door het invullen van het leerlingvolgsysteem KIJK! Of door gerichte observaties door de leerkracht aan de hand van de matrix samenwerking. Ook laten wij de leerlingen 2x per jaar een sociogram invullen (in groep 1/2 doen de leerkrachten dit). Opvallende punten worden met de leerlingen en met de ouders besproken.

bevindingen visitatieteam

School heeft in de afgelopen jaren aantoonbaar hard gewerkt aan de samenwerkingsvaardigheden van haar leerlingen en leerkrachten. Zo is er een doorgaande leerlijn beschreven en zijn er doelen bepaald die via KIJK worden gemonitord. School heeft ingezet op coöperatief leren. Voor de komende jaren staat het samenwerkend leren en teamopdrachten op de agenda. In alle klassen wordt samengewerkt in allerlei vormen. Wel geeft de school aan dat het haar wens is dat de keuze van de samenwerkingsvorm er één van de leerling wordt.

aanbeveling 3.

Stel een vervolg van het daltonontwikkelplan op. Daarin kunnen bovenstaande aanbevelingen een plaats krijgen.

evaluatie school

Wij werken planmatig. Dat wil zeggen; de daltoncoördinator maakt elk schooljaar namens en met het team een daltonjaarplan. Daarin komen de kernwaarden van Daltononderwijs voor als beleidsterreinen. De doelstellingen worden SMART geformuleerd. Het daltonjaarplan is onderdeel van het schoolplan en wordt aan het einde van het schooljaar geëvalueerd door het team. Die evaluatie wordt meegenomen bij het opstellen van het volgende plan. Ook schoolontwikkelingen worden zoveel mogelijk ingebed in de daltonplanning om zo optimaal mogelijk gebruik te maken van de kracht van het daltononderwijs.

NB: Voor alle aanbevelingen geldt dat ten tijde van de visitatie van 2009 de school uit twee locaties bestond. De locatie Borneostraat (waarbij het in 2009 ging om een licentieverlening) is inmiddels vanwege het te lage leerlingaantal door het bestuur opgeheven. Aanbevelingen die specifiek voor de toenmalige locatie Borneostraat golden of verwijzingen naar samenwerking tussen de twee locaties zijn in dit document niet opgenomen. Wel kunnen wij naar eer en geweten stellen dat wij in de periode dat de locatie Borneostraat aan de locatie Van Rijslaan gekoppeld was, gehandeld hebben naar de aanbevelingen zoals die gesteld waren in 2009.

bevindingen visitatieteam

De school heeft een daltonwerkboek opgesteld wat regelmatig wordt aangepast.
Er zijn daltonontwikkelingsplannen voor elk jaar opgesteld, op basis van het schoolplan en daltonmeerjarenplan. Ook zijn er door de komende beleidsperiode (2015-2019) daltonontwikkelpunten bedacht en uitgezet. Dit verdient een groot compliment.

1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Indicatoren op leerlingniveau

1.1	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor de verwerking van zijn taak.
1.2	De leerling legt waar nodig verantwoording af aan zijn leraren, zijn medeleerlingen en zijn ouders over de verwerking van zijn taak.
1.3	De leerling is actief betrokken bij zijn eigen (leer)werk.
1.4	De leerling draagt zorg voor zijn leeromgeving.

evaluatie school

Onze leerlingen nemen ruim voldoende verantwoording voor de verwerking van de taak. Stelregen is: de taak moet af. De leerlingen zorgen hier over het algemeen goed voor. Met de leerlingen die die verantwoording te weinig nemen, worden persoonlijke afspraken gemaakt. De leerlingen leggen verantwoording af via de taakregistratie en eventuele mondelinge toelichting hierbij. Leerlingen leggen verantwoording af naar hun ouders via het 'takenboekje'; een bundeling van taakkaarten die zij met regelmaat mee naar huis nemen. Er is weinig terugkoppeling hierover vanuit de ouders terug naar school.
Er is verschil in de mate waarin de leerlingen actief betrokken zijn bij het eigen leer-werk. Bij een groep leerlingen kun je spreken van eigenaarschap, maar er is ook een groep waarbij de leerkracht veel moet activeren en sturen. Het groeien van leerlingen binnen het eigenaarschap is nog een aandachtspunt.
Onze leerlingen dragen zorg voor de leeromgeving. Niet alleen binnen de klas (klassendiensten) maar ook binnen het gebouw (taken als containers buiten zetten en terughalen, het netjes houden van werkplekken buiten de eigen klas).

Aanbeveling: stimuleer het groeien van eigenaarschap bij de leerlingen en de betrokkenheid van ouders bij het leerwerk van het kind.

bevindingen visitatieteam

De leerlingen nemen – ondanks dat hun taak veelal door de leerkracht is samengesteld – verantwoording voor deze taak. Zij leggen hierbij met grote regelmaat (elke dag) verantwoording af voor hun taakwerk. Oude weektaken gaan mee naar huis in de vorm van een takenboekje, dat ook door de ouders wordt bekeken. Leerlingen zijn actief betrokken bij het onderwijs en zorgen goed voor hun leefomgeving.

Indicatoren op leraarniveau

1.5	De leraar kan loslaten en schenkt vertrouwen aan zijn leerlingen. Hij biedt hiervoor een kader waarbinnen de leerlingen hun eigen leerproces kunnen vormgeven.
1.6	De leraar houdt rekening met verschillen en creëert maatwerk dat zichtbaar is in de taakinhoud.
1.7	De leraar begeleidt zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, op zo'n manier dat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen en de taak te kunnen volbrengen.

evaluatie school

De leerkrachten stellen regels en afspraken als kader waarbinnen de leerlingen hun leerproces kunnen vormgeven. Binnen dit kader kunnen leerlingen laten zien dat ze verantwoorde keuzes kunnen maken en daarmee meer vrijheid aankunnen. Bij sommige leerlingen moet het kader, in het belang van de leerling en diens leerresultaten, nauwer gesteld worden.
De leerkrachten werken gedifferentieerd; de leerlingen krijgen een taak op maat. De leerling en de betreffende ouders zijn hiervan op de hoogte. Er wordt gewerkt met basisinstructie, verkorte en verlengde instructie. Waar nodig ook met individuele leer-lijnen. Er wordt rekening gehouden met individuele onderwijsbehoeften. Wij proberen het onderwijs in voldoende stappen op te delen, zoveel als voor de leerling nodig is. Dit laatste is een proces waar iedere leerkracht altijd in kan blijven groeien.

bevindingen visitatieteam

Leerkrachten op Delftse Daltonschool begeleiden intensief en geven veel sturing. Zoals aangeven bij de aanbevelingen, kan hier nog winst worden geboekt als leerkrachten hierbij meer vrijheid en vertrouwen aan de leerlingen geven voor bijv. het inplannen of – zonder overleg met de juf - bijstellen van hun eigen taak. Leerkrachten houden aantoonbaar goed rekening met verschillen en verschaffen – waar nodig – een taak op maat.

Indicatoren op schoolniveau

1.8	Op de school heerst een cultuur van vertrouwen.
1.9	Leraren en overige medewerkers kunnen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen.
1.10	Leraren en overige medewerkers komen de afspraken na.
1.11	De brede algemene vorming van leerlingen is richtinggevend.
1.12	Het onderwijs wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden.

evaluatie school

Binnen het team heerst een sfeer van vertrouwen. Teamleden kunnen goed omgaan met hun individuele en gezamenlijke verantwoordelijkheden. Het aangeven van grenzen gaat de een gemakkelijker af dan de ander. Gemaakte afspraken binnen het team worden nagekomen. We zijn als team gegroeid in het geven van feedback. Er blijven op dit gebied individuele verschillen. De school streeft naar een brede ontwikkeling van de leerlingen. Niet alleen taal en rekenen, maar b.v. ook zelfredzaamheid in het verkeer.
De school is zich bewust van het feit dat wij een lerende organisatie zijn. Leerlingen moeten zich naar het hoogst haalbare kunnen ontwikkelen, maar ook de leerkrachten moeten zich blijven ontwikkelen naar hun mogelijkheden. Wij hechten grote waarde aan team- en individuele scholing. Daarnaast proberen wij veel van elkaar te leren m.b.v. intervisie en collegiale consultatie.
Jaarlijks maken alle leerkrachten een POP. Daarin geven zij aan op welke gebieden zij zelf oordelen te moeten/willen ontwikkelen. Dit wordt besproken met de leidinggevende. De leerkrachten nemen zelf de verantwoordelijkheid de geplande acties uit te voeren. Aan het eind van het schooljaar reflecteert elke leerkracht zelf op de uitvoering en de opbrengst. De leidinggevende krijgt hiervan een verslag.

bevindingen visitatieteam

Cultuur van vertrouwen – waaruit leren leren wordt vormgegeven - lijkt zeer zeker aanwezig op de Delftse Daltonschool. School stelt zich op als een lerende organisatie waarin afspraken ook worden nagekomen, ondanks de roerige tijden van de afgelopen jaren. Dit wordt bevestigd door het team, de leerlingen en de ouders.

2. Zelfstandigheid

Indicatoren op leerlingniveau

2.1	De leerling neemt zelf initiatieven om zijn leerdoelen te bereiken.
2.2	De leerling vraagt hulp van anderen en helpt anderen als zij hem/ haar om hulp vragen.
2.3	De leerling bepaalt mede hoe (werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen.
2.4	De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht.
2.5	De leerling krijgt de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

evaluatie school

De leerdoelen worden vakgebonden met de leerlingen doorgenomen. Dit is nog vaak leerkracht gestuurd. Het nemen van initiatieven hierin door de leerlingen is een punt wat nog onze verdere aandacht behoeft.
Het vragen van hulp aan medeleerlingen en helpen zonder op te dringen is goed op orde. De leerlingen bepalen mede hoe zij aan gestelde doelen werken in plaats en tijd. Bepalen welke werkvorm ingezet gaat worden behoeft nog aandacht, maar hier is een aanzet toe gezet door het invoeren van kindplannen en het meer aandacht geven aan het inzetten van verschillende materialen.
Onze leerlingen kunnen goed omgaan met uitgestelde aandacht en krijgen ruim voldoende de gelegenheid het eigen werk zelfstandig na te kijken.

Aanbeveling: bevorder het zelf nemen van initiatief door de leerling binnen het stellen van leerdoelen en het kiezen van de werkvormen om deze doelen te bereiken.

bevindingen visitatieteam

De leerlingen kunnen uitstekend omgaan met uitgestelde aandacht. Bovendien krijgen ze ruim de gelegenheid het eigen werk zelfstandig na te kijken. Hiervoor zijn handelingswijzers aanwezig. De leerlingen helpen elkaar waar nodig op een hele natuurlijke manier. Tot en met groep 6 mogen ze hierbij dagelijks kiezen aan welke taak ze wanneer werken. Vanaf groep 7 wordt er pas gepland. Dit is jammer want hierbij zou al veel eerder een start mee kunnen worden gemaakt.

Indicatoren op leraarniveau

2.6	De leraar creëert de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te kunnen werken, zodat zij in hun eigen tempo en op hun eigen wijze kunnen leren.
2.7	De leraar stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen.
2.8	De leraar biedt ruim tijd aan leerlingen om zelfstandig te kunnen werken.
2.9	De leraar creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.

evaluatie school

De leerkrachten kunnen goed de randvoorwaarden stellen die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te werken. De voorwaarden zijn ook binnen de school goed op elkaar afgestemd. Leerlingen worden voldoende gestimuleerd om initiatieven te nemen. De tijd die de leerlingen krijgen om zelfstandig te kunnen werken is goed op orde. De taak en de tijd om er aan te werken zijn op elkaar afgestemd. Leerlingen krijgen een taak op maat.
Leerlingen kunnen hun talenten ontwikkelen binnen de keuzetaak en binnen het 'persoonlijke opdrachten' vak op de taakkaart. Dit behoeft nog onze aandacht. Een begin is hiermee gemaakt met het invoeren van kindplannen.

Aanbeveling: vergroot de ruimte voor de leerlingen om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen. En hier zelf ook meer inspraak in te hebben.

bevindingen visitatieteam

Er lijkt goed zelfstandig gewerkt op deze school. Alle randvoorwaarden voor eigenaarschap lijken aanwezig. Leerlingen worden d.m.v. kindplannen gestimuleerd om zelf initiatieven te nemen. De doelen in deze plannen zijn nog veel leerkrachtgestuurd.

Indicatoren op schoolniveau

2.10	De school creëert voor de leraren en overige medewerkers de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.
2.11	De school stimuleert leraren en overige medewerkers initiatieven te nemen en te tonen.

evaluatie school

De school stelt leerkrachten in staat hun expertise te delen (intervisie, collegiale consultatie) en geeft de gelegenheid te experimenteren binnen gestelde kaders om die bewuste kaders zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de leerlingen in de groep. Bij het verdelen van niet lesgebonden schooltaken wordt gestreefd naar uitgaan van voorkeur en talent, maar dit is niet altijd haalbaar in de praktijk. Dit laatste m.n. omdat het een klein team betreft.

bevindingen visitatieteam

Bestuur, directie en team geven aan alle ruimte te hebben om initiatieven te nemen en te tonen.

3. Samenwerking

Indicatoren op leerlingniveau

3.1	De leerling benut de gegeven tijd en gelegenheid om te oefenen en zich te bekwamen in samenwerkingsvaardigheden.
3.2	De leerling werkt op respectvolle wijze samen met leraar en medeleerlingen.

evaluatie school

De leerlingen krijgen binnen taakopdrachten en bij instructies de gelegenheid om samenwerkingsvaardigheden aan te leren en in te oefenen. Hierbij worden coöperatieve werkvormen gebruikt. Ook worden de vaardigheden binnen samenwerken gemonitord. Verder wordt er aangestuurd op het aanleren van specifieke samenwerkingsvaardigheden. Dit laatste gebeurt via de registratie van KIJK! Op sociale competenties.
Opdrachten voor samenwerkend leren worden in alle groepen aangeboden, maar dit zou meer gestructureerd kunnen.
De leerling wordt via reflectie op de opdracht en op het eigen gedrag/aanpak gevormd in een sociale, respectvolle houding. Daar waar nodig gaat de leerkracht individueel in gesprek. Ook stimuleert de leerkracht de leerlingen om op een gepaste manier hun medeleerlingen aan te spreken of te complimenteren op het gedrag in de samenwerking. Hierbij worden de vaardigheden binnen samenwerken gebruikt, maar ook de handvatten van de Kanjertraining.

bevindingen visitatieteam

School heeft doorgaande samenwerkingslijn opgezet en monitort deze. Samenwerken staat vast op de taak en gebeurt in elke groep. Ook wordt er groepsdoorbroken samengewerkt op de Delftse Daltonschool. Dit alles met veel respect.

Indicatoren op leraarniveau

3.3	De leraar werkt op respectvolle wijze samen met collega's en leerlingen.
3.4	De leraar geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken, zoals deze in de school zijn afgesproken.
3.5	De leraar kan verschillende vormen en niveaus van samenwerken toepassen.
3.6	De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat voor samenwerking met de leerlingen en tussen de leerlingen onderling.

evaluatie school

De leerkrachten hechten belang aan instrumenten als intervisie en collegiale consultatie. Deze instrumenten zijn vaste, ingeburgerde punten op de jaarplanning van de school. Het punt 'Dalton' staat structureel centraal op de agenda van de teamvergadering. Daar gaat het team met elkaar in gesprek om gezamenlijk uitwerking te geven aan onze visie op onderwijs. Gemaakte afspraken worden nageleefd. Binnen het team wordt daarop feedback gegeven aan elkaar. Mocht blijken dat de meningen echt verschillen, wordt het plenair, in een teamvergadering opnieuw of verder besproken. Dit doen wij met respect, binnen het team en naar buiten toe. Wij willen werken vanuit visie en niet vanuit een keurslijf van opgelegde regels.
Jaarlijks wordt door het team en de directie bekeken waar behoeften of kansen liggen m.b.t. scholing. Jaarlijks staat er minimaal een studiedag in het teken van dalton-onderwijs.

bevindingen visitatieteam

Prima in orde. Huidige team vindt elkaar goed bij de voorbereiding en uitvoering van de werkzaamheden. Hierbij lijken ze soepel samen te werken.

Indicatoren op schoolniveau

3.7	De school is een leefgemeenschap waarbinnen leerlingen, leraren en overige medewerkers op een zichtbare wijze samen leven en werken.
3.8	De school is een leerplek waar leerlingen en leraren al samenwerkend van en met elkaar leren.
3.9	De school is een veilige oefenplek voor democratisering en socialisering.

evaluatie school

De Delftse Daltonschool is een kleine school, met een schoolpopulatie die letterlijk uit alle lagen van de maatschappij afkomstig is. Wij willen in het belang van het kind samenwerken met de ouders. Wij hechten waarde aan de inzichten die ouders ons over hun kind kunnen geven en vragen ook hun medewerking met het oefenen of onderhouden van de leerstof daar waar nodig. Onze rapportcyclus is ook zo opgebouwd dat er gedurende het schooljaar ruimte is om over deze punten met de ouders in overleg te kunnen gaan.
Ouders kunnen soms vanuit hun beroep of opleiding een interessante bijdrage leveren aan het onderwijs op onze school. Die ouders betrekken we er ook graag bij.
Omdat de school de wereld in het klein is, faciliteert de school een ontmoetingsplek voor ouders. Tijdens ouderbijeenkomsten, informatieavonden en kijkdagen kunnen ouders met de school en met elkaar in gesprek over het onderwijs. Dit zijn vaak ouders met heel verschillende culturele en maatschappelijke achtergronden.

bevindingen visitatieteam

School is duidelijk een leefgemeenschap waar samen gespeeld, gewerkt en overlegd wordt. Het schoolplein wordt gedeeld met de buurschool: dit niet tot tevredenheid van de leerlingen. Er lijkt van enige rivaliteit sprake te zijn: een prima gelegenheid voor de Delftse school om democratisering en socialisering te oefenen.

4. Reflectie

Indicatoren op leerlingniveau

4.1	De leerling maakt een planning voor zijn taakwerk.
4.2	De leerling stuurt zijn planning bij door de voortgang te overzien.
4.3	De leerling beziet het behaalde eindresultaat kritisch en neemt leerpunten mee naar een volgende planning van zijn taak.
4.4	De leerling reflecteert op zijn eigen gedrag en dat van zijn medeleerlingen.

evaluatie school

Gedurende hun schoolloopbaan leren leerlingen hun taakwerk haalbaar te plannen. In de onderbouw plannen de leerlingen per dag. In groep 6 maken de leerlingen de overstap naar plannen per week, indien haalbaar voor de betreffende groep. Vanaf groep 7 plannen de leerlingen voor een hele week. De opbouw en de afspraken hierbij zijn vastgelegd door het team. De leerlingen leren flexibel om te gaan met het niet naar verwachting lopen van de planning. Ze krijgen handvatten aangeleerd hoe hier mee om te gaan. Leerlingen worden gestimuleerd mondeling en schriftelijk te reflecteren op hun gemaakte werk en hun werkhouding. Bij de lessen kanjertraining krijgen de leerlingen handvatten om te reflecteren op hun gedrag. Ook leren zij hun gedrag waar nodig te veranderen.

bevindingen visitatieteam

Leerlingen van Delftse Daltonschool mogen volop kiezen welke taak ze wanneer maken. Hierdoor zijn ze goed in kiezen maar minder goed in plannen. Dit gebeurt nl. alleen op de weektaak in groep 7 en 8. Dit kan eerder! Waarom niet een volgorde aanbrengen op de dagtaak van de jongere leerlingen? De planningen in 7 en 8 mogen aangepast worden, alleen met toestemming van de leerkracht. Nogmaals een voorbeeld van vrij leerkrachtgestuurd gedrag waarbij de leerlingen zo niet kunnen leren van hun fouten. Leerlingen en leerkrachten bekijken het eindresultaat kritisch. Taak moet af, anders blijven de leerlingen na of nemen ze het werk mee naar huis.

Indicatoren op leraarniveau

4.5	De leraar zet verschillende reflectiemethoden in.
4.6	De leraar laat leerlingen reflecteren op de samenwerking.
4.7	De leraar laat leerlingen feedback geven op zijn eigen functioneren.
4.8	De leraar is in staat om kritisch naar zijn werk te kijken en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback van anderen om zich verder te ontwikkelen.

evaluatie school

De leerkrachten reflecteren mondeling en schriftelijk met de leerlingen. Hierbij beschikken zij over verschillende instrumenten. Wij werken in een open sfeer met de leerlingen, waarbinnen zij het vertrouwen krijgen aan te geven dat zij iets als onprettig ervaren.
De leerlingen worden gevraagd te reflecteren op hun taakwerk, hun gedrag, maar ook op de door henzelf gestelde doelen in hun kindplan. Het formulier waarop het plan wordt ingevuld is zo ontworpen, dat de leerling vooraf na moet denken over de manier aanpak, de tijdsbesteding, de middelen en eventuele hulp van anderen. Na het verloop van het plan evalueert de leerkracht met de leerling de doelen en de aanpak. De leerling neemt de opbrengst van de evaluatie mee naar een nieuw plan.
Wij besteden veel aandacht aan het geven en ontvangen van feedback. Dit is een competentie waarbinnen verschillen zijn tussen de teamleden. Wij werken hier aan middels scholing en intervisie.

bevindingen visitatieteam

Momenteel wordt in de klassen wordt volop gereflecteerd met reflectiekaartjes. Ook hebben we in groepen 3 / 4 de wekelijkse klassenvergadering bijgewoond waarin veel tips en tops, complimenten en felicitaties werden gegeven.
Reflectie op de kindplannen kan sterk verbeterd worden.

Indicatoren op schoolniveau

4.9	De school stelt leraren en overige medewerkers in de gelegenheid van en met elkaar te leren.
4.10	De school hanteert een doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau.

evaluatie school

Wij hechten als school veel belang aan scholing. Wij organiseren gezamenlijke scholingsmomenten en doen elkaar verslag van individuele scholing. De doorgaande lijn m.b.t. reflectie ligt vast, maar zou nog meer gespecificeerd kunnen worden. Dit is een punt waarop we momenteel actie ondernemen.

bevindingen visitatieteam

School is druk bezig met doorgaande lijn reflectie. Hier is in het meerjarenplan voor de komende jaren ruimte voor gemaakt.

5. Effectiviteit/ doelmatigheid

Indicatoren op leerlingniveau

5.1	De leerling behaalt zijn leerdoelen die passen bij zijn persoonlijke ontwikkeling.
5.2	De leerling gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn leertijd.
5.3	De leerling is actief bezig met de taak en maakt efficiënt gebruik van zijn keuzemogelijkheden.

evaluatie school

In groepsplannen wordt voor elke leerling vastgelegd wat de te maken groei moet zijn gedurende de planperiode. De taaktijd is zo ingepland dat deze voldoende is voor de leerlingen om het opgegeven werk af te krijgen. De leerlingen weten goed wat de mogelijke hulpmiddelen zijn die zij kunnen inzetten om hun taakwerk efficiënt te maken. Ook kunnen ze hier verantwoorde en persoonlijke keuzes in maken. De leerlingen weten dat hun taak af moet zijn en dragen hier zelfstandig zorg voor.
In het kindplan heeft elk kind zichzelf een doelstelling opgelegd. Dit zijn doelen die passen bij de ontwikkeling van het kind. Het werken aan deze doelen en het realiseren er van is de verantwoordelijkheid van het kind. Het kind heeft zelf ook aangegeven op welke manier en in welke mate er hulp van de leerkracht nodig/gewenst is. De leer-kracht faciliteert de ruimte binnen de taak/middelen om deze doelen haalbaar te maken.

bevindingen visitatieteam

Er wordt gewerkt met een zgn. taak op maat waarin leerdoelen staat benoemd die de desbetreffende leerlingen op een dag of in 1 week af moet krijgen. Leerlingen gaan in de verwerking hiervan efficiënt om met hun tijd. Ook de bijgewoonde leswisselingen gaan naadloos in elkaar over. Leerlingen zijn actief met hun taak bezig en maken volop gebruik van hun keuzemogelijkheden.

Indicatoren op leraarniveau

5.4	De leraar behaalt zijn leerdoelen.
5.5	De leraar gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn lestijd.
5.6	De leraar zorgt voor afwisseling van leeractiviteiten tijdens de les.
5.7	De leraar stemt de instructie en het leerstofaanbod af op de leerbehoeften en leermogelijkheden van zijn leerlingen.
5.8	De leraar daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen.
5.9	De leraar geeft leerlingen een uitdagende motiverende taak die past bij het niveau, de interesse en het (werk)tempo van de individuele leerling.
5.10	De leraar analyseert de leerproblemen van leerlingen die de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

De gestelde leerdoelen moeten gehaald worden. De doelen zijn immers realistisch gesteld. Door het maken van foutenanalyses en tussentijdse reflectie stuurt de leerkracht tijdig bij. Leerlingen kunnen in verlengde instructie, individueel of in kleine groepjes geholpen worden. Dit gebeurt tijdens de taaktijd. Ook kan extra oefenstof mee naar huis gegeven worden. Dit gaat altijd in overleg met de ouders. Leerlingen die sneller/gemakkelijker door de stof kunnen, krijgen verrijkingstaken op hun taakkaart en hoeven niet alle basisstof te maken. Zij moeten laten zien dat ze de stof beheersen. Het kan zijn dat een leerling alleen de toets maakt om te verantwoorden dat een onderdeel van de stof beheerst is en oefent op een ander niveau. Leerlingen in de bovenbouw die dit aankunnen, bepalen zelf welke onderdelen ze minder hoeven te oefenen en wat ze in plaats van dit werk op hun taakkaart zetten. Dit gaat in overleg met de leerkracht en de ouders.
Tijdens lessen en instructies zetten wij verschillende werkvormen in. Wij houden elkaar hierin scherp. Collegiale consultatie is een goed middel om dit te doen.

bevindingen visitatieteam

Leerkrachten van Delftse Daltonschool gaan duidelijk efficiënt met hun tijd om. De gehanteerde structuur helpt hun hierbij. Uitdaging voor hen is in de komende tijd hun leerlingen uit te dagen het beste uit zichzelf te halen, ook voor hun persoonlijke leerdoelen.

Indicatoren op schoolniveau

5.11	Het onderwijs is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig en gericht op het behalen van de noodzakelijke opbrengsten.
5.12	De school hanteert een doorgaande lijn van de daltoncompetenties van leerlingen en personeel.
5.13	De school biedt leerlingen ondersteuning en/of passende zorg als zij de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

De opbrengsten worden gemonitord door de groepsleerkrachten en overkoepelend door de IB er en directie. Twee keer per jaar evalueren wij met elkaar de opbrengsten, per groep en van alle groepen. Dit laatste gebeurt 1x per jaar in een teamvergadering. IB er en directie bekijken welke groepen voor welke leergebieden in aanmerking komen voor extra ondersteuning. Deze ondersteuning kan bestaan uit het splitsen van instructie in niveaugroepen of het buiten de klas geven van extra instructie in kleine groepjes.
De daltoncompetenties van de leerlingen worden gemonitord door de groepsleerkrachten en overkoepelend door de daltoncoördinator in samenspraak met de directie. Twee keer per jaar evalueren wij tijdens het zorgoverleg uitgebreid de scores van KIJK!, waaronder ook de door het team vastgestelde daltoncompetenties.
De daltoncompetenties van leerkrachten worden gemonitord door de daltoncoördinator, indien nodig in samenspraak met de directie. De daltoncoördinator gaat coachend met collega's in gesprek als de aanleiding zich aandient of stelt het punt op de teamvergadering centraal als er teambreed afspraken gemaakt moeten worden.
In een enkel geval kan het zijn dat een leerling de gestelde doelen toch niet behaald. Als nagegaan is of alle mogelijkheden benut zijn wordt voor deze leerling een ontwikkelingsperspectief opgesteld. Dit gebeurt niet eerder dan eind groep 6 en altijd in samenspraak met de ouders. De leerling krijgt dan individuele instructie en werk op de taak dat aangepast is aan het niveau.

bevindingen visitatieteam

School hanteert de opgestelde doorgaande daltonleerlijnen. Aan de reflectieleerlijn wordt nog gewerkt. School biedt passende zorg aan al haar leerlingen.

6. Borging

Indicatoren op schoolniveau

6.1	De school werkt planmatig aan de daltonontwikkeling en beschrijft dit in een daltonbeleidsplan.
6.2	De school geeft aan hoe de daltonontwikkeling wordt aangestuurd, bv. door een daltoncoördinator.
6.3	De school draagt haar daltonidentiteit uit. (schoolgids, website, folders etc).
6.4	De school heeft daltonscholing in het scholingsplan opgenomen.
6.5	De school benut de daltonmogelijkheden van het gebouw.
6.6	De school enquêteert regelmatig de leraren, de ouders en de leerlingen over de daltonontwikkeling en de kwaliteit van het daltononderwijs.
6.7	De school is actief betrokken bij dalton-regioactiviteiten, waarbinnen zij vertegenwoordigd is.
6.8	De leerlingen worden betrokken bij de daltonontwikkeling van de school.
6.9	De ouders worden betrokken bij het ondersteunen van de dalton-ontwikkeling van de school.
6.10	Het schoolbestuur ondersteunt de school in haar daltonontwikkeling.

evaluatie school

De school heeft een duidelijke visie op daltononderwijs. Deze visie en de uitwerking daarvan is opgesteld in het daltonwerkboek. Om de uitwerking van de schoolvisie te versterken wordt planmatig gewerkt aan kwaliteitsverbetering. Elk jaar wordt een daltonjaarplan opgesteld. Dit plan is onderdeel van het brede jaarplan van de school. Het plan wordt elk jaar geëvalueerd door het team. De evaluatie wordt meegenomen in het opstellen van vervolgplannen en het peilen van scholingsbehoeften. Daltonscholing is een must en jaarlijks terug te vinden in het scholingsplan. De daltoncoördinator stuurt het proces aan en is de aanspreekpersoon voor het team en voor de directie als het gaat om daltononderwijs
De school heeft een duidelijke huisstijl. Deze is terug te vinden in de aankleding van het gebouw, de website en in briefhoofden, maar ook als logo op de taakkaart. De ruimtes in het schoolgebouw worden optimaal benut. Leerlingen hebben veel ruimte om zonder direct toezicht van de leerkracht te werken aan hun taak. Ook is er ruimte voor samen-werken en werken aan taakonderdelen die storend zouden kunnen werken voor mede-leerlingen, zoals het bespelen van een muziekinstrument.
De school heeft het iets verwaterde contact met de regio-activiteiten serieus opgepakt. Een vertegenwoordiging van de school woont de bijeenkomsten bij. Verder heeft de daltoncoördinator daar waar nodig contact met collega coördinatoren in het land. Collegiale consultatie op dit vlak is een nuttig instrument en levert veel op.
Ouders worden via de MR betrokken bij de daltonontwikkelingen binnen de school. Het betrekken van leerlingen is een punt van aandacht. Het oprichten van een leerling-raad zou een voor de hand liggende mogelijkheid zijn. Het schoolbestuur ondersteunt de school in haar daltonontwikkeling en geeft de school vrijheid om zelf paden uit te zetten binnen de ontwikkeling.

Aanbeveling: onderzoek en geef vorm aan de mogelijkheden tot het betrekken van de leerlingen bij de daltonontwikkeling van de school.

bevindingen visitatieteam

School heeft het daltononderwijs goed geborgd. Er is een visie, er is een meerjarenplan, er is een uitgewerkt plan op jaarniveau, etc. Dit alles gebeurt onder de bezielende leiding van Esther, de daltoncoordinator, van de school. School kan leerlingen wel meer betrekken bij het daltononderwijs. De tijd is er rijp voor.

Overige opmerkingen school
(nog niet in zelfevaluatie opgenomen, maar wel relevant)

De dag van de visitatie is voor ons als team op een prettige manier verlopen. De visiteurs stonden open voor onze werkwijzen en visie. Wij voelden ons oprecht gehoord en kregen de kans het beste van onszelf te laten zien. Het visitatieverslag heeft ons een aantal zaken opgeleverd;
- Bevestiging in een aantal punten van ontwikkeling die wij onszelf al hadden voorgehouden (wij zitten op het goede spoor)
- Attentie voor een paar 'blinde vlekken' waarmee wij zeker aan de slag kunnen. Hier en daar zet zo'n blinde vlek ons meer diepgaand en specifieker in een ontwikkelpunt wat wij reeds in de meerjarenplanning hadden weggezet. Wij doen dus ons voordeel met deze visitatie!

Uit de gesprekken met leerlingen

Leerlingen van groep 7 en 8 geven aan zeer tevreden te zijn over de school. Ze gaan met plezier naar school. Dalton is volgens hun goed zelfstandig leren werken en plannen. Ze willen niet zoveel aan de school te willen veranderen, behalve de pauze tijden en de rivaliteit met de buurschool. Verder geven ze aan goed op de hoogte te zijn van alle gehanteerde regels en structuren op school.

Uit de gesprekken met leraren en ondersteunend personeel

Leerkrachten en ondersteunend personeel geeft aan tevreden te zijn over de school en de rust, gemoedelijke sfeer en inzet van de collega's. Er wordt volop overlegd en voor ieders inbreng is er ruimte. Huidig team lijkt ook goed op één lijn met elkaar te zitten. Ze zijn blij met de huidige schoolleiding.

Uit de gesprekken met de schoolleiding

Directeur van de Delftse Daltonschool geeft aan sinds december op de school benoemd te zijn. Vergeleken met zijn vorige school, valt hem vooral de rust in school en doorgaande lijn op. Ook lijken de leerlingen weinig vrees te hebben. Zelf heeft hij nog geen daltonkennis maar geeft aan in de komende jaren de daltondirecteuren opleiding te willen volgen.

Uit de gesprekken met ouders

Ouders geven aan zeer betrokken te zijn bij de school, in de vorm als (ex) MR lid of klassen-ouders. Nagenoeg allen hebben meerdere kinderen op school. Ze spreken allen vol lof over de school en de zorg die zij besteedt aan haar leerlingen. Ook kunnen ze altijd terecht op school met hun zorgen. Alles is bespreekbaar. De rustige werksfeer wordt geroemd. Naast de tip dat de leerlingen van groep 8 weer de rondleiding voor nieuwe ouders moeten verzorgen, hebben de ouders geen verbetertips voor de school.

Uit de gesprekken met het bestuur

Naam bestuurslid:

Clusterdirecteur geeft aan sinds augustus te zijn benoemd door het schoolbestuur. Hij geeft aan dat stichting Librije blij is een vaste directeur met daltonambities te hebben gevonden voor de Delftse Daltonschool. Er zijn 2 daltonscholen in het bestuur. Helaas werken ze niet samen. Dit komt volgens de clusterdirecteur omdat de andere daltonschool (het Prisma) momenteel in zwaar weer zit en andere prioriteiten heeft. Stichting geeft ruim baan aan daltonontwikkeling van deze school. Hoewel de school ruim onder de opheffingsnorm zit, zet de stichting in op handhaving van het openbaar onderwijs in de buurt en groei van de Delftse Daltonschool. Hiervoor heeft het bestuur een extra bedrag van 75.000 euro vrijgemaakt. Uitdaging van de school is om regiofunctie van de school te versterken door een betere PR.

beoordeling

		Ontwikkeling	
nr	**Kernwaarden**	**O**	**V**
0	**Realisering aanbevelingen vorige visitatie ***	**x**	
1	**Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen**		**X**
2	**Zelfstandigheid**		**X**
3	**Samenwerking**		**X**
4	**Reflectie**		**X**
5	**Effectiviteit- doelmatigheid**		**X**
6	**Borging**		**X**

* 1 v/d 3 aanbeveling onvoldoende opgepakt

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Geen licentie verlenen	Na versnelde visitatie licentieverlening twee of meer onvoldoende kernwaarden
x	Licentie voor vijf jaar verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Over twee jaar versnelde visitatie (bij de vijfjaarlijkse visitatie)	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie

Aanbevelingen die met een plan van aanpak opgenomen worden in de schoolreactie

Aanbeveling	Omschrijving
Nr.1	Maak een doorgaande lijn voor het plannen en bedenk daarbij dat plannen niet hetzelfde is als kiezen.
Nr. 2	Verdiepen en versterken van het eigenaarschap van leerlingen door ze meer inbreng en verantwoordelijkheid in de taak te geven.
Nr. 3	Laat leerlingen veelvuldig reflecteren op eigen leerdoelen
Nr. 4	Onderzoek en geef vorm aan de mogelijkheden tot het betrekken van de leerlingen bij de daltonontwikkeling van de school.

slotopmerkingen

Dank voor de gastvrijheid op jullie school. Wij hebben het volste vertrouwen dat jullie in de komende 5 jaar van jullie school nog een betere Daltonschool gaan maken. Veel succes!

Ondertekening voorzitter visitatieteam

Naam	handtekening	Datum

Schoolreactie op de visitatie

Overige opmerkingen en ervaringen m.b.t. het verloop van de visitatie. hierbij valt te denken aan: opstelling visiteurs, dagrooster, gevoerde gesprekken, etc.
N.B. Dit zijn opmerkingen *van de school zèlf*. Deze opmerkingen kunnen dus afwijken van de "slotopmerkingen" genoemd in het visitatieverslag.

Wij hebben geen verdere opmerkingen.

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

aanbeveling 1. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Maak een doorgaande lijn voor het plannen en bedenk daarbij dat plannen niet hetzelfde is als kiezen
actie	Naar midden- en onderbouw doorvoeren van het laten plannen van taakwerk door de leerlingen zelf. Bezinnen op wat daarbinnen de mogelijkheden zijn en hoe we dit in de praktijk uitvoeren. De doorgaande lijn binnen de gehele school in het oog houdend. Hierbij kan o.a. gedacht worden om de jonge leerling te laten bepalen welke taak gepland gaat worden voor een pauze en het daadwerkelijk uitvoeren na de pauze. De volgende stap kan zijn om onderscheid te maken welke taken in de ochtend en welke in de middag uitgevoerd gaan worden. Ook in de bovenbouw kunnen leerlingen meer diepgaand met hun planning leren omgaan door b.v. meer vrijheid te krijgen in het tussentijds aanpassen van de planning en meer uitgesteld verantwoording afleggen over het gemaakte werk. Binnen deze aanbeveling schuilt ook een stukje loslaten door de leerkracht, hetgeen we binnen aanbeveling 2 zullen meenemen.
Uitvoerenden	Gehele team. Coördinatie en borging dalton coördinator en directie
Tijdvak	2 jaar zie ook meerjarenplanning
scholing/ externe ondersteuning	Externe scholing op de kernwaarde vrijheid en verantwoordelijkheid (zie ook aanbeveling 2)
Toelichting	

aanbeveling 2. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Verdiepen en versterken van het eigenaarschap van leerlingen door ze meer inbreng en verantwoordelijkheid in de taak te geven.
actie	Bezinnen op de precieze inhoud van het begrip 'eigenaarschap' en op hoe we de vrijheid van leerlingen zo kunnen vergroten. Zodanig dat hun verantwoordelijk evenredig meegroeit. Hoe en waarin moet het team het leerkrachtgedrag veranderen? Hoe beïnvloedt dit de verantwoordelijkheden die we als collega's naar elkaar hebben? Hoe kunnen we de al aanwezige randvoorwaarden voor eigenaarschap uitbouwen tot daadwerkelijk 'eigenaarschap' ? Hierbij nemen wij ook de punten mee zoals omschreven bij aanbeveling 1 Binnen de opgestarte kindplannen moet via overleg duidelijk worden hoe we de plannen meer leerlinggestuurd kunnen maken. We zullen er als team voor waken dat leerlingen geen sociaal wenselijke doelen formuleren, maar doelen die echt bij henzelf liggen. Het zal voor alle leerlingen mogelijk zijn doelen te formuleren op werk dat zij leuk vinden. Leerlingen kunnen dit naar eigen inzicht op hun taak verwerken. De uitvoering van de kindplannen moet gekoppeld worden aan de taak. Hiermee zou het aandeel dat het kind heeft binnen de taaksamenstelling, en dus het eigenaarschap, vergroot worden. Dit punt nemen wij ook mee in aanbeveling 3
Uitvoerenden	Gehele team. Coördinatie en borging dalton coördinator en directie
Tijdvak	2 jaar
scholing/ externe ondersteuning	Scholing omtrent het thema 'vrijheid/verantwoordelijkheid' Collegiale consultatie, eerst op collega daltonscholen, later binnen het eigen team.
Toelichting	

aanbeveling 3. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Laat leerlingen veelvuldig reflecteren op eigen leerdoelen
actie	Binnen het team bezinnen op hoe we de leerlingen meer uitgesteld verantwoording over hun taak kunnen laten afleggen. Wellicht niet meer dagelijks, met uitzondering van die paar leerlingen die de controle echt nodig hebben. De leerling reflecteert met zichzelf/met andere leerlingen/ met de leerkracht over behaalde resultaten en wat hij/zij denkt nodig te hebben om verder te komen. Bezinnen binnen het team op hoe we leerlingen meer vrijheid kunnen geven binnen het stellen van persoonlijk leerdoelen. Zie ook aanbeveling 2
Uitvoerenden	Gehele team. Coördinatie en borging dalton coördinator en directie
Tijdvak	2 jaar
scholing/ externe ondersteuning	zie aanbeveling 2
Toelichting	

aanbeveling 4. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Onderzoek en geef vorm aan de mogelijkheden tot het betrekken van de leerlingen bij de daltonontwikkeling van de school.
actie	Oprichten van een leerlingenraad of leerlingen MR
Uitvoerenden	Directie, daltoncoördinator, MR van de school
Tijdvak	1 jaar
scholing/ externe ondersteuning	Overige scholen binnen de stichting Librijn en Daltonscholen benaderen hoe zij dit binnen hun school opgezet hebben.
Toelichting	

Ondertekening school en visitatievoorzitter voor gezien

naam	functie	handtekening	Datum

Dit verslag wordt binnen drie weken na ontvangst (het liefst per e-mail als Wordbestand) opgestuurd naar de visitatievoorzitter, die dit binnen vijf weken na de visitatie opstuurt naar de inhoudelijk medewerker visitaties van de NDV.